

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstvo v Nitre

Predkladateľ:	Jozef Dvonč, primátor mesta Nitry
Číslo materiálu:	625/2016
Názov materiálu:	Návrh na udelenie Ceny mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého mena Nitry doma i v zahraničí
Spracovateľ:	prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., dekan Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, Dagmar Bojďová, vedúca odboru kultúry
Napísal:	Mariana Krajmerová, ref. pre kultúru
Prizvať:	-
Dátum rokovania MR:	23. 6. 2016
Dátum vyhotovenia:	30. 5. 2016
Návrh na uznesenie:	Mestské zastupiteľstvo v Nitre p r e r o k o v a l o Návrh na udelenie Ceny mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého mena Nitry doma i v zahraničí u d e ľ u j e Cenu mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého mena Nitry doma i v zahraničí u k l a d á vedúcemu odboru kultúry zabezpečiť akt udelenia Ceny mesta Nitry na slávnostnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre
Podpis predkladateľa:	

Návrh na udelenie Ceny mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc.
za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého
mena Nitry doma i v zahraničí

Meno: prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc.

Narodený:

Zamestnanie: vysokoškolský pedagóg

Štátna príslušnosť:

Trvalé bydlisko:

Univerzitný prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc. sa narodil v obci Mankovce v okrese Zlaté Moravce. Po maturite v roku 1954 na Jedenásťročnej strednej škole v Zlatých Moravciach pokračoval v štúdiu na Fakulte prírodných vied Vysokej školy pedagogickej v Bratislave, kde v roku 1959 úspešne ukončil štúdium s vyznamenaním a bol zapísaný do čestnej kroniky rektora Vysokej školy pedagogickej v Bratislave.

Od 1. apríla 1960 začal pracovať na Pedagogickom inštitúte v Nitre, konkrétne na vtedajšej Katedre prírodných vied. Ako aktívne pôsobiaci pedagogický pracovník a významný akademický funkcionár - vedúci katedry matematiky (1977 – 1988, 1996 – 1999, 2002 – 2012), prodekan (1970 – 1988), dekan Pedagogickej fakulty v Nitre (1988 – 1989), dekan Fakulty prírodných vied UKF v Nitre (1992 – 2002), člen Akademického senátu PF v Nitre (1990 – 1993), člen AS FPV (1993 – 1997), člen AS UKF (2002 – 2010), podpredseda Správnej rady UKF (2 funkčné obdobia) bol nielen očitým svedkom všetkých postupných premien svojej domovskej vysokej školy z Pedagogického inštitútu v Nitre na Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, ale aj významným činiteľom, vďaka ktorému si vysoké školstvo v Nitre, aj v náročných dejinných obdobiach, udržalo a obhájilo svoje postavenie v systéme vysokých škôl na Slovensku i v zahraničí.

Prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc. ako matematik pracoval v základnom výskume v oblasti algebraickej geometrie, kde sa sústredil na výskum biracionálnych transformácií v projektívnom n -rozmernom priestore, skúmal Cremonove a špeciálne kvadro-kvadratické transformácie, fundamentálne body a hlavné variety istej biracionálnej transformácie. V oblasti použitia ortogonálnych polynómov pri riešení diferenciálnych rovníc skúmal najmä viaceré rýdzo matematické problémy, akými boli nulové body riešenia istej diferenciálnej rovnice 2. rádu, riešenie diferenciálnej rovnice, ktorá je zovšeobcnením diferenciálnej rovnice pre Hermiteove polynómy, niektoré vlastnosti ortogonálnych polynómov v intervale $(-\infty, +\infty)$ s váhou $\exp(-x^4)$, isté zovšeobcnenie Airyho funkcie a riešil mnohé ďalšie matematické problémy. Súbežne so základným výskumom v algebraickej geometrii sa venoval aj pedagogickému výskumu v didaktike matematiky a teórie vyučovania matematiky. Práve teórii vyučovania matematiky zasvätil podstatnú časť svojej vedeckej kariéry. Svoje 56-ročné pôsobenie vo funkcii vysokoškolského pedagóga vždy smeroval k odbornej príprave a výchove budúcich učiteľov matematiky a to v celej šírke výchovno-vzdelávacieho procesu. Venoval sa aktuálnym didakticko-metodologickým a koncepčným problémom vyučovania geometrie na našich školách, inováciám obsahu, metód a foriem výučby matematiky v príprave učiteľov matematiky pre základné a stredné školy a koncepčným otázkam tvorby učebníc matematiky. Nezanedbateľnú zložku pedagogického pôsobenia profesora Šedivého predstavuje aj jeho organizačná činnosť v príprave kôl matematickej olympiády a celkovej starostlivosti o nadaných žiakov v matematike, čím významnou mierou prispel k rozvoju základného a stredného školstva v Nitre a na Slovensku.

Vo výchove matematických talentov sa začal angažovať od roku 1960, odkedy robil pravidelné inštruktáže k matematickej olympiáde, prednášal učiteľom matematiky na viacerých konferenciách a odborných podujatiach, organizoval krajské, i celoštátne kolá všetkých kategórií. Poznamenávame, že v rokoch 1972 – 2010 bol predsedom Krajského výboru matematickej olympiády Západoslovenského kraja, neskôr predsedom Krajskej komisie MO Nitrianskeho kraja. Organizácia kôl matematických olympiád bola vždy úzko spojená s Jednotou slovenských matematikov a fyzikov, významnou stavovskou organizáciou tejto komunity odborníkov. Profesor Šedivý sa stal jej členom v roku 1960 a svoju pedagogickú činnosť naplno rozvinul aj v tejto spoločnosti. Na jednej strane to boli Jednotou podporované aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania učiteľov matematiky základných a stredných škôl, na strane druhej jeho organizačná práca v tejto spoločnosti, kde viac rokov zastával významné funkcie.

Príkladnou aktivitou na podporu vzdelávania v matematike v Nitre bolo založenie Klubu učiteľov matematiky Dr. P. Bartoša v rámci nitrianskej pobočky JSMF, kde sa pravidelne stretávali učitelia matematiky nitrianskych základných škôl. Priamy súvis s vedeckou prácou profesora Šedivého majú aj jeho publikačné a projektové aktivity. Dôkazom sú mnohé odborné články v recenzovaných časopisoch, zborníkoch, monografiách a viaceré odborné knižné publikácie – monografie, učebnice, skriptá, metodické materiály, atď.

K zásluhám o rozvoj školstva v Nitre a jeho nadregionálnu akceptáciu mal určite aj dôležitý míľnik v roku 1980, kedy sa vďaka prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. stala Katedra matematiky PF v Nitre školiacim pracoviskom pre vedeckých aspirantov v odbore Teória vyučovania matematiky. Od tohto roku profesor Šedivý tiež zastával funkciu garanta pre habilitácie a inaugurácie v odbore matematika a príbuzné odbory (fyzika, chémia), čo umožnilo realizáciu habilitačných a inauguračných konaní v uvedených odboroch pred Vedeckou radou Pedagogickej fakulty v Nitre. Tým získala Pedagogická fakulta v Nitre významný status medzi vysokými školami vo vtedajšom Československu.

Postupným vývojom sa právo školiť vedeckých aspirantov zmenilo na právo školiť doktorandov v odbore Teória vyučovania matematiky. Vzhľadom na tradíciu a zameranie pracoviska, ako aj zabezpečenie garancie doktorandského štúdia, bolo prirodzeným javom, že post predsedu celoslovenskej Spoločnej odborovej komisie doktorandského štúdia v odbore 9.1.1 Teória vyučovania matematiky po mnoho rokov zastával prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc. Pod jeho vedením ako školiteľa úspešne skončilo 13 vedeckých aspirantov, ktorí získali vedeckú hodnosť „*kandidáta vied*“ a 22-om úspešným doktorandom bol udelený titul „*philosophiae doctor*“ (PhD.), z toho 2 zahraniční z Talianska. Celkovo, jeho práca ako garanta a školiteľa bola mnohostranná – spolu vypracoval 98 oponentských posudkov na dizertačné, habilitačné a inauguračné práce, predsedal 30 habilitačným komisiám, 10 inauguračným komisiám, okrem toho bol členom 10 habilitačných komisií, 9 inauguračných komisií, aktívne sa zúčastnil zasadaní vo viac ako 60-tich komisiách pre obhajoby kandidátskych a doktorandských dizertačných prác a v neposlednom rade bol členom rigorózných a atestačných komisií pre viac ako 90 uchádzačov o rigoróznou, resp. atestačnú, skúšku. Priamy súvis s vedeckou prácou profesora Šedivého majú aj jeho publikačné a projektové aktivity. Dôkazom sú mnohé odborné články v recenzovaných časopisoch, zborníkoch, monografiách a viaceré odborné knižné publikácie – monografie, učebnice, skriptá, metodické materiály, atď. Dominantné v jeho vedeckej činnosti sú však práce z oblasti teórie vyučovania matematiky: 6 monografií, 9 vysokoškolských učebníc, 43 vysokoškolských učebných textov, 64 učebníc pre základné školy, 22 učebníc pre stredné školy, 19 odborných a iných knižných publikácií, 11 metodických príručiek, viac ako 100 vedeckých príspevkov.

Za mnohé zásluhy boli prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. udelené rôzne významné pocty, medaily a vyznamenania, z ktorých uvádzame len niektoré: Cena ministerstva školstva, vedy a výskumu SR, Malá Medaila Sv. Gorazda, Zlatá medaila Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK (2x), Bronzová medaila Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, Strieborná medaila Jednoty slovenských matematikov a fyzikov v Nitre, Ocenenie - Vzorný učiteľ, Ocenenie - Zaslúžilý učiteľ, Medaila J. A. Komenského, Medaila Zdenka Nejedlého, Medaila pri 1375 výročí vzniku I. ríše Slovanov – Samovej, Čestné uznanie Ministerstva školstva SR, Pamätná plaketa Ministerstva školstva SR, Pamätná medaila Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene, Medaila za zásluhy o rozvoj matematiky a fyziky (JSMF), Pamätná medaila JSMF, Čestné uznanie Vlády ČSSR, Pamätná medaila Žilinskej univerzity v Žiline, Pamätná medaila Slovenskej vysokej školy technickej, Medaila za zásluhy o rozvoj Západoslovenského kraja (2x), Medaila sv. Konštantína, Pamätná plaketa Mestského národného výboru v Nitre (2x), Medaila za zásluhy o rozvoj okresu Levice, Medaila za zásluhy o rozvoj okresu Dunajská Streda, Medaila za zásluhy o rozvoj okresu Nové Zámky, Pamätný list Mesta Bánovce nad Bebravou za osobný prínos k rozvoju mesta, Čestné uznanie Matematicko – fyzikálnej fakulty UK v Bratislave za zásluhy o rozvoj fakulty, Medaila Pädagogische Hochschule (NDR), Medaila rektora a Senátu Vyššej školy pedagogickej v Krakove, Pamätná medaila Vysokej školy pedagogickej v Ostrihome, Pamätná medaila Vysokej školy pedagogickej v Szegede, Pamätná medaila Pedagogickej fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brne, Pamätná medaila Kyjevskej univerzity. Medzi najdôležitejšie pocty však určite patrí udelenie Veľkej medaily sv. Gorazda za výnimočné celoživotné dielo pri výchove generácií učiteľov matematiky a za významný vedecký prínos v oblasti teórie vyučovania matematiky. Toto najvyššie ocenenie, aké môže byť udelené ministrom školstva, prevzal z rúk ministra školstva prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc. osobne 25. marca 2013.

Prof. RNDr. Ondrejovi Šedivý, CSc. je významnou osobnosťou mesta Nitry, ktorá vo verejnom živote, česko-slovenskej učiteľskej verejnosti a v akademickom prostredí domácich i zahraničných univerzít zohrala dôležitú úlohu. Ako akceptovaný vedec a učiteľ matematiky svojou celoživotnou prácou a dielom významne ovplyvnil rozvoj vzdelanosti a školstva na Slovensku. Zásadným spôsobom prispel k rozvoju mesta Nitra a nitrianskeho regiónu, ako aj šíreniu dobrého mena mesta Nitra na Slovensku i v zahraničí.

Dôvodová správa

Návrh na udelenie Ceny mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. predkladá primátor mesta Nitry na základe návrhu Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a v súlade so Všeobecne záväzným nariadením č. 1/1998 o udeľovaní ocenení mesta Nitry v znení neskorších zmien a dodatkov.

Predloženým návrhom sa v zmysle čl. 5, ods.1 Všeobecne záväzného nariadenia č.1/1998 o udeľovaní ocenení mesta Nitry v znení neskorších zmien a dodatkov zaoberala na svojom rokovaní dňa 17. 2. 2016 Komisia MZ v Nitre pre kultúru, cestovný ruch a zahraničné vzťahy. Uznesením č. 3/2016 odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Nitre prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. udeliť Cenu mesta Nitry.

Mestská rada v Nitre na svojom zasadnutí dňa 24. 5. 2016 prerokovala predmetný návrh, uznesením č. 308/2016-MR odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Nitre udeliť Cenu mesta Nitry prof. RNDr. Ondrejovi Šedivému, CSc. za celoživotný prínos v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti matematiky, za šírenie dobrého mena Nitry doma i v zahraničí.